

شناختی از گفتار امیر بیان در نهج البلاغه

www.ketab.ir

حجت الاسلام والمسلمین

استاد علی جاوید

(استادیار گروه معارف اسلامی دانشگاه فرهنگیان)

سرشناسه: جاوید، علی

عنوان و پدیدآور: شناختی از گفتار امیر بیان در نهج البلاغه، مؤلف حجت الاسلام و المسلمین استاد علی جاوید.

مشخصات نشر: قم، عصر جوان، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۱۵۵ ص رقی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۵۳-۲۲۹-۱

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

موضوع: امام علی - امام اول شیعیان

موضوع: نهج البلاغه

موضوع: گفتار

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۴۵۲۳۳

شناسنامه

عنوان: شناختی از گفتار امیر بیان در نهج البلاغه
نویسنده: حجت الاسلام و المسلمین استاد علی جاوید
ناشر: انتشارات عصر جوان
طراح و صفحه آرا: استودیو جوانه
تیراژ: ۵۰۰ نسخه
نوبت چاپ: اول / مهر ۱۴۰۰
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۵۳-۲۲۹-۱
قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش:

[قم، پاساژ قدس، طبقه آخر، پلاک ۱۶۷
تلفن: ۳۷۷۳۰۰۳۷ - ۰۲۵ همراه: ۰۹۱۲۵۵۲۸۴۸۰]

فهرست مطالب

پیش‌گفتار مؤلف	۱۳
مقدمه	۱۵
فصل اول: شناخت علی علیه السلام	۱۷
شناخت امیرالمؤمنین علیه السلام از دو جنبه	۱۹
گفتار اول: امامت در نهج‌البلاغه	۱۹
گفتار دوم: شرایط امام بر حق	۲۲
مهمترین شرایط امام بر حق	۲۲
الف: نص	۲۲
ب: بینش و دانش	۲۳
ج: عدالت	۲۴
گفتار سوم: علی و زیباییها	۲۷
۱. زیباترین نام	۲۷
۲. زیباترین ولادت	۲۷
۳. زیباترین متعلم	۲۸
۴. زیباترین پذیرش اسلام	۲۹
۵. زیباترین ایثار	۳۰
۶. زیباترین ارتباط با خدا	۳۱
۷. زیباترین صبر	۳۲
۸. زیباترین تربیت	۳۳
۹. زیباترین آموزش	۳۴
۱۰. زیباترین کلمات و سخنان	۳۶

فصل دوم: پیوند نهج البلاغه با قرآن	۳۹
گفتار اول: انواع پیوند	۴۱
الف: محتوا	۴۱
شرط لازم برای پذیرش مسئولیت در نزد امام علی علیه السلام	۴۲
الف: دانایی و توانایی	۴۲
ب: قرآن شناسی	۴۳
خصوصیات قرآن از نگاه نهج البلاغه	۴۳
مضامین قرآن در خطبه اول نهج البلاغه	۴۵
جایگاه بلند قرآن در نزد مولی علی علیه السلام در خطبه ۱۷۶ نهج البلاغه	۴۷
ج: چگونگی تعامل با قرآن	۴۹
گفتار دوم: برخی از توصیه های امیرالمؤمنین علیه السلام در مواجهه با قرآن	۴۹
الف) فراگیری قرآن	۴۹
ب) تدبّر در قرآن	۵۰
ج) عمل به قرآن	۵۰
د) برداشت از قرآن	۵۱
۱- پرهیز از تفسیر به رأی	۵۱
۲- نیاز به مفسّر	۵۲
۳- راهکارهای تفسیر:	۵۳
معیارهای نهج البلاغه در تفسیر قرآن	۵۳
اول: استواری عقیده	۵۳
دوم: شناخت کتاب وحی	۵۴
سوم: مراجعه و بهره گیری از قرآن	۵۴
۴- معرفی مفسّر	۵۶
۵- نمونه هایی از تفسیر نهج البلاغه	۵۶
الف: محتوای همگونی قرآن و نهج البلاغه	۵۷
ب: استفاده از مضامین قرآنی در نهج البلاغه	۵۸

فصل سوم: خداشناسی در نهج البلاغه ۶۱

گفتار اول: خداشناسی در نهج البلاغه ۶۴

۱- توحید ۶۶

الف: توحید نیمی از دین ۶۶

ب: توحید، آرامش بخشی به زندگی دنیوی ۶۷

۲- اقسام توحید ۶۸

الف: توحید ذاتی ۶۸

ب: توحید صفاتی ۷۰

ج: توحید افعالی ۷۱

د: توحید عبادی ۷۲

گفتار دوم: دلایل یکتاپرستی ۷۳

۱- فطرت ۷۳

۲- استدلال های عقلی ۷۴

۳- اندیشه در نشانه های تدبیر ۷۵

۴- شکستن تصمیم ها ۷۶

۵- فقدان نشانه های شریک ۷۶

فصل چهارم: دنیا در نهج البلاغه ۷۷

گفتار اول: شناخت دنیا از منظر امیرالمؤمنین علی علیه السلام ۷۹

۱- منزلگاهی ناپایدار ۷۹

۲- سختی و نیستی ۸۰

۳- سریع و گذرا ۸۲

سایر اوصاف دنیا، در نهج البلاغه ۸۲

الف: دنیایی تیره و تار ۸۲

ب: دنیا، چشمه ای کدر و گل آلود ۸۳

ج: دنیا، خوشی در سایه اندوه ۸۳

د: دنیا، محل سختی و رنج ۸۳

۸۳	را: دنیای کوتاه.....
۸۳	س: دنیای دگرگون.....
۸۴	ح: دنیا بهره خودفروشان.....
۸۴	م: دنیا، آفرینش عاریتی.....
۸۴	ن: دنیا بی وفا و فریبنده.....
۸۵	ش: دنیا، فریبده‌ای بی‌نهایت.....
۸۵	گفتار دوم: بسترهای فریب دنیا.....
۸۷	دنیا خواهان.....
۸۷	مهارت‌های رفتار با دنیا.....
۸۹	گفتار سوم: دنیای مورد مطلوب پروردگار.....
۸۹	الف) بصیرت.....
۹۰	ب) یاد خدا و آخرت.....
۹۰	ج) اصلاح نگرش.....
۹۱	د) بهره‌مندی.....
۹۵	فصل پنجم: سیری در مباحث فرهنگی نهج البلاغه
۹۷	گفتار اول: مهم‌ترین اقدامات فرهنگی امام علی (ع).....
۹۷	الف: پاسداری از سنت‌های نیکو.....
۹۸	ب: مبارزه با روش‌های ناپسند.....
۹۹	ج: فرهنگ‌سازی عمومی.....
۹۹	گفتار دوم: مهم‌ترین اصلاحات فرهنگی در نهج البلاغه.....
۹۹	۱. خیردورزی.....
۱۰۱	۲. دانش پژوهی.....
۱۰۳	۳. تبیین شیوه‌های رفتاری.....
۱۰۴	شیوه‌های رفتاری امیر مؤمنان علی (ع).....
۱۰۴	الف) ستایش و انتقاد.....
۱۰۶	ب) هماهنگی گفتار و کردار.....

- ج) برخورد با اندیشه‌های ویرانگر ۱۰۷
- د) یاد دادن آموزش و پرورش ۱۰۸
- ۱- تعلیم و تربیت ۱۰۸
- ۲- محتوای آموزشی ۱۰۹
- ۳- زمان آموزشی ۱۱۰
- ۴- روش‌های تدریسی ۱۱۰
- ۵- آداب آموختن‌ها ۱۱۱

فصل ششم: سیری در مباحث اخلاقی نهج البلاغه ۱۱۳

- گفتار اول: نظام اخلاقی نهج البلاغه ۱۱۵
- الف: دانش اخلاق از دیدگاه امام علی علیه السلام ۱۱۵
- ب: آمادگی درونی؟ تحول بیرونی ۱۱۷
- ج: ویژگی‌های بنیادین اخلاق علوی ۱۱۸
- ۱- اخلاص ۱۱۸
- ۲- تقوا ۱۲۰
- گفتار دوم: پاره‌ای از دستورهای اخلاقی ۱۲۲
- برخی از سفارش‌های اخلاقی امیرالمؤمنین علی علیه السلام، در ارتباط با رفتار با مردم ۱۲۲
- الف: آداب معاشرت با خانواده ۱۲۲
- ب: شیوه رفتار با مردم ۱۲۳
- ج: شیوه رفتار با دوستان ۱۲۵
- گفتار سوم: روش‌شناسی اخلاقی امام علی علیه السلام ۱۲۵
- روش‌های اخلاقی امام علی علیه السلام ۱۲۶
- ۱- خودسازی: همسانی گفتار با کردار ۱۲۶
- ۲- پندنامه ۱۲۷
- ۳- مواظبت گفتاری ۱۲۹
- الف: مواظبتی برای بیدار باش غافلان ۱۲۹
- ب: مواظبتی به سر منزل مقصود ۱۲۹

پیش‌گفتار مؤلف

"حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام یک الگوی کامل، برای همه انسان‌ها است. الگوی و حماسه‌ای برای جوانان، الگوی حکومتی او، الگویی برای دولتمردان که سراسر عدل و انصاف است. زندگی او، سراپا مسئولیت و مجاهدت، الگویی برای همه مسلمانان و آزادگان جهان، که سخنان ارزشمند و حکمت‌آمیزش، درس‌ها و آموزه‌های ماندگاری، برای همه عالمیان، عالمان، دانشمندان و روشنفکران جهان می‌باشد.

کتاب حاضر با موضوع شناختی از سخنان ارزشمند و نامه‌های مولی امیرالمؤمنین علی علیه السلام در نهج البلاغه است، که در این کتاب، به جایگاه امامت در نهج البلاغه، شخصیت امام علی علیه السلام به عنوان امام برحق، آشنایی با رابطه قرآن و نهج البلاغه، شناخت ویژگیهای قرآن در نهج البلاغه، شناخت چگونگی برخورد با قرآن در نهج البلاغه، فراگیری روش برداشت از قرآن، یکتاپرستی در نهج البلاغه، آشنایی با روش استدلالی امام علی علیه السلام در اثبات توحید، آشنایی با تأثیر مبدأ در زندگی این جهانی، دنیا از دیدگاه امام علی علیه السلام، آموزش مهارت‌های رفتاری با دنیا، آشنایی با مشکلات فرهنگی زمان امام علی علیه السلام، آشنایی با سیاست‌های راهبردی امیرالمؤمنین در مسائل فرهنگی، آشنایی با آموزش و پرورش، بررسی اخلاق علوی، آشنایی با برخی ویژگی‌های اخلاقی در نهج البلاغه و بازشناسی روش‌های اخلاقی امام علی علیه السلام، پرداخته شده است.